

Millised kanad sobivad algajale?

Kanapidamine näib järjest enam moodi minevat ja paari-kolme kana võib pidada kas või aedlinnas õuemurul.

Kaks-kolm kana rahuldavad keskmise pere munatarbe, kuid pakuvad kindlasti ka silmailu, nii et mõnes mõttes on tegu ka lemmikloomadega. Hobi korras alustas kanapidamist ka Piret Lemetti, kelle sulest ilmunud “Kanapidaja käsiraamatust” leidsime nõuandeid, milliseid kanu tasuks algajal kanakasvataval soetada.

Lemetti soovib alustuseks võtta vähemalt kaks kana, sest neile meeldib karjas elada. Samas tasuks ehitada kanala siiski perspektiiviga, sest süües kasvab isu ja teil võib edaspidi tekkida soov oma karja suurendada.

Enne kanade soetamist võiks abi olla mõnele küsimusele vastamisest.

■ Kas kanamunad või -liha on mõeldud tarbimiseks üksnes enda perele?

■ Kas teil on plaanis väikeettevõtte rajamine (mahemunad on kasvav trend)?

■ Millised on kanamunade ja -liha turustamise nõuded ning kas te suudate neid täita?

■ Kas lähikonnas asub tunnustatud tapamaja, kus saab linde tappa või plaanite seda ise tegema hakata?

■ Kas tahate pidada puhtatõulisi linde või lepate segaverelistega?

■ Kas teile on oluline üksnes toodang või peate tähtsaks ka kanade välimust?

Hübriidkana on hea muneja

Kõige lihtsam on alustada munakanakrossidest. Nende puhul võib kindel olla, et kanad teevad seda, mida neilt oodatakse – munevad. Keskmise noor munemist alustanud hübriidkana muneb keskmiselt kuus muna nädalas. Meil on kõige levinumad hiline (inglise keeles *hybride line*) munakanakrossid. Samas heidetakse neile ette ilmetut välimust.

Hübriidkanade puhul tuleb kindlasti meeles pidada seda, et nad pole kuigi pikaelised. Nelja-aastast hübriidi võib pidada juba tubliks veteraaniks. Ka kipub olema nii, et rohkelt

SVEN ARBET

Värvilisi mune munevad tõukanad. Selle pesatäie autorid kannavad selliseid peeneid nimesid nagu braama, lakenvelder, ja orpington.

munevatest kanadest ei tule häid haudujaid, mis võib olla oluline argument, kui soovite oma karja suurendada.

Kui olete otsustanud, millised on teie nõudmised kanadele, tuleb mõelda, kust neid saab. Munejatega on lihtne, Maalehes avaldatakse sageli kuulutusi, kus või millal üks või teine tibude või noorlindude müüja oma kaupa pakub.

Kanamüügikuulutusi tasub otsida ka interneti kuulutuselehtedest Kuldne Börs ja Soov, põnevamate tõugude osas on kindla peale minnek MTÜ Eesti Väikelinnukasvatajate Seltsi koduleht www.kodulind.ee.

Tibu, noorlind või muneja?

Edasi peate otsustama, kas valite tibu, noorlind või aasta munenud kanad. Tibude puhul võite sattuda suure kukekarja omanikuks. Kuigi tibus on ostes odavamad, on nende kasvatamisega hulga rohkem vaeva.

Munemist alustavad noorlindud on 4–5kuused kanad. Enne munema hakkamist muutub tema hari roosakaspunaseks – tundub, nagu oleks kana peas punane tuluke sütinud. Esimesed munad peaks ta munema paari nädala pärast.

Aasta munenud kanad on enamasti odavad – 1–3 eurot lind. Püüdke neid ostma minnes saada müüjalt võimalikult palju infot selle kohta, millistes tingimustes neid on peetud ja millega söödetud. Söötmis- ja pidamistingimuste järsk muutmine põhjustab lindudele lisastressi.

Looge puurikanadele võimalikult turvalised tingimused ja sisustage nende pidamisruumid kõige vajaliku. Võimaluse

TASUB TEADA

Nõuandeid kanade ostmisel

■ Lindudel peavad olema erksad ja selged silmad.

■ Ninasõõrmed peavad olema puhtad. Jalgadel on viis varvast, jalad on siledad ja puhtad. Taldade all ei ole muhkusid ega paistetust.

■ Hingates on nokk kinni – välja arvatud juhul, kui neid on taga aetud ja väljas on väga palav.

■ Hari ja lokutid on pringid ning hea välimusega. Kukkede puhul viitavad mustad harjaservad tõsiasjale, et lind on külma saanud, see omakorda võib tähendada ajutist viljatust.

■ Suled on siledad, puuduvad sulgedeta laigud. Kontrollige sulgi neid tagurpidi siludes – nii veendute, et kanal ei ole söödikuid.

korral andke neile sama toitu, mida nad said oma vanas kodus, ja hakeke siis ratsiooni vähehaaval asendamata toiduga, mida oma kanadele pakute.

Puurikanade puhul arvestage, et ehkki füüsiliselt terved, pole nad tavatingimustega harjunud ja vajavad taastumisaega. Örrid ja pesakastid võiksid olla madalamad, sest kanadel on nõrgad jalad ja kõrgelt hüpatas võivad neid vigastada.

Ärge pange puurikanadest uustulnukaid kohe teistega kokku ja kindlasti hoidke kukk neist eemal. Ideaalne oleks jätta lindudele kaks kuni kuus nädalat kohanemiseks.

Allikas: Piret Lemetti “Kanapidaja käsiraamat”

